

# Papua Zachodnia gotowa jest otworzyć bramę niepodległości!

1 czerwca 2017

Dlaczego wolna Papua Zachodnia nie jest tylko snem? Jak miałyby wyglądać ten kraj? Dwie osobistości reprezentujące Zjednoczony Ruch Wyzwolenia Papui Zachodniej (ULMWP), Benny Wenda (na zdjęciu po lewej) i Rex Rumiakiek (po prawej z flagą) przedstawiają wizję przyszłego kraju.

**BENNY WENDA:** Jestem zaangażowany w walkę niepodległościową od dziecka. Widziałem co działo się w mojej rodzinnej wiosce, gdy byłem dzieckiem i patrzę na nią teraz, gdy jestem dorosły. Poświęciłem moje życie walce o niepodległość Papui Zachodniej.

**REX RUMIAKIEK:** Jestem byłym partyzantem. Kiedy przybyłem do Australii skończyłem studia na Wydziale Polityki i Administracji Publicznej co teraz pomaga mi w realizacji prac jakie są naszym udziałem w ULMWP.

**BENNY WENDA:** Podróżuję po Świecie jako rzecznik prasowy naszego ruchu, ale nie tylko prowadzę kampanię zabiegając o międzynarodowe wsparcie, ale uczę się również przygotowywać nasz kraj do niepodległości na podstawie doświadczeń innych państw (o kolonialnej przeszłości), jak zdobywały one niepodległość i ją utrzymywały. Indonezja często mówi, że jeśli Papua Zachodnia stała by się niepodległym krajem to, byłby to kraj pełen niedoskonałości, że jest to poroniony pomysł, bo my nie jesteśmy na to gotowi, że nie dorośliśmy do tej idei, ale my jako naród walczymy o nią już od ponad 50 lat! My jesteśmy na nią gotowi w wymiarze mentalnym, spirytualnym i fizycznym! Chcemy pokazać Światu przykład demokracji jaka jest możliwa i będzie to demokracja na miarę XXI wieku.

## DEMOKRACJA PLEMIENNA

**REX RUMIAKIEK:** Musimy być czujni! Nie pragniemy demokracji skażonej konfliktami plemiennymi jak w innych krajach. My mamy 230 niezależnych plemion z ich własnymi granicami, wyposażonymi we własne plemienne regulacje, które są żywe i spełniają swą funkcję od wieków. Ludzie są świadomi na czym polega ten system i my musimy go dopasować, zintegrować z realiami systemu narodowego. Możemy na przykład potrzebować struktury federalnej.

**BENNY WENDA:** Kiedy do Papui Zachodniej przybyli ludzie z Europy ujrzeli naszą demokrację plemienną w ramach, której przetrwaliśmy 50 000 lat! Ja czuję, że to doświadczenie będzie kształtowało demokrację plemienną w niepodległej Papui Zachodniej.

**REX RUMIAKIEK:** Spoglądając na doświadczenia Papui Nowej Gwinei (PNG) i innych krajów Melanezji my potrzebujemy pluralistycznego systemu wielopartyjnego. Parlament, który został wybrany będzie podejmował decyzję i będą one przedstawiane drugiej jego izbie do dyskusji.

**BENNY WENDA:** Model jaki właśnie budujemy ma swój własny kształt i złożony jest ze starszyzny i przywódców poszczególnych wsi aż po reprezentacje każdego ludu. Będzie on stanowił o kształcie przyszłej demokracji. Mamy trzy główne frakcje, które połączyły się tworząc ULMWP i staną się one automatycznie partiami politycznymi, w wybranym parlamencie.

**REX RUMIAKIEK:** Ponadto teraz rozpoczynamy budowę naszego kraju i nie mamy czasu na zbyteczne debaty polityczne, bo my musimy natychmiast zbudować nasz kraj i z tego też względu podejmujemy początkowe decyzje jako rząd stanowiący jedność.

**BENNY WENDA:** Mamy plany nowej konstytucji pochodzące od rozmaitych organizacji. Od Armii Wyzwolenia Narodowego Papui Zachodniej (TPN-PB) aż po organizacje studenckie. Ostatecznie w tym roku opracujemy plan integrujący te różne wizje w jedną

konstytucję Papui Zachodniej. My też dyskutujemy, kto będzie odpowiedzialny za decyzje w trakcie obejmowania władzy przez nowy rząd. Te dyskusje stanowią najlepszą praktykę dla sprawujących władzę polityczną i stanowią sposób na rozpoczęcie procesu podziału władzy.

## **DZIEŃ W KTÓRYM PAPUA BĘDZIE WOLNA**

**BENNY WENDA:** Obecnie bogactwa naszego kraju są w rękach zagranicznych spółek i rządu Indonezji (NKRI). Te bogactwa muszą być zwrócone narodowi i tak dystrybuowane by zaspokoić jego potrzeby. Każdy człowiek musi mieć wolność wypowiedzi, korzystać z wolności zgromadzeń i stowarzyszeń oraz wolności wyznania. Musimy chronić nasze środowisko naturalne, nasze lasy i to jest właśnie przyczyna dla jakiej walczymy o niepodległość. Musimy strzec naszego narodu..

**REX RUMIAKIEK:** Pierwsza sprawa, która musi zostać zrobiona to przywrócenie narodowi możliwości podejmowania samodzielnych decyzji. W systemie jaki jest obecnie stosowany naród nie ma wpływu na to co jest realizowane. Musimy zmienić wszystko!

**BENNY WENDA:** Po pierwsze potrzebujemy w każdym za kątku kraju podstawowej opieki zdrowotnej i edukacji. W każdym dystrykcie potrzebny będzie ośrodek zdrowia lub klinika z lekarzem gotowym do działania. Potrzebujemy szkół na szczeblu lokalnym, gdzie nauka będzie prowadzona w językach plemiennych. Potrzebujemy dróg, które będą służyły ludności by ta mogła zaspokoić swe potrzeby, tak jak na to zasługuje Zależnie od tego jakie będą decyzje ludu, jaka będzie jego wola rozpoczniemy realizację planów związanych z edukacją i służbą zdrowia. Mamy dobrych partnerów w innych krajach i uczymy się od nich, zaprosimy ich do tworzenia infrastruktury.

**REX RUMIAKIEK:** Zapoznajemy się właśnie z różnymi systemami ekonomii i tutaj socjalny system taki jak w Skandynawii mógłby znakomicie spełnić swe zadanie. Bierzemy pod uwagę system, który będzie sprawował opiekę nad społeczeństwem w sposób

demokratyczny. Ponadto nasza społeczność plemienna potrzebuje (zgodnie z jej naturą) zdecentralizowanej struktury władzy. Potrzebujemy struktur lokalnych aby dokonywać decyzji tak by ich głos był słyszalny.

**BENNY WENDA:** Są różne sposoby życia we wsi i mieście. Ludzie w mieście są otwarci na nowe pomysły; nie znaczy to, że pragną zaniku tradycyjnej kultury. Musimy chronić naszą unikalną tożsamość kulturową, która też jest związana ściśle z naturą, jak również spełnić potrzebę dostawy środków infrastruktury dla zaspokojenia wszystkich potrzeb ludności.

## **KWESTIA PRAWA DO ZIEMI W ODNIESIENIU DO REZYDUJĄCYCH W PAPUI ZACHODNIEJ TRANSMIGRANTÓW**

**REX RUMIAKIEK:** Kiedy Vanuatu uzyskało niepodległość w 1980 roku jego rząd zadeklarował, że ziemie zawłaszczane przez kolonialnych właścicieli należy zwrócić autochtonom. Na Vanuatu społeczności lokalne mają tradycyjny system konsultacji ze starszyzną regulujący spory związane z nabywaniem i własnością ziemi. Ja czuję, że powinniśmy zasymilować i wdrożyć podobny system.

**BENNY WENDA:** Rząd NKRI żąda zbyt wiele wyrażając przekonanie, że należne są mu wszelkie ziemie zależne w przeszłości przez Holendrów. Część naszych ziem została sprzedana innym podmiotom. Rząd Papui Zachodniej musi z powrotem dokonać przeglądu własności zagarniętej nielegalnie przez Republikę Indonezji czy własności sprzedanej przez Indonezję innym podmiotom. Wszystkie nasze ziemie muszą być zwrócone pierwotnym właścicielom. W rzeczy samej to bardzo trudne, ale wszystko to musi być rozważone i przeanalizowane.

**REX RUMIAKIEK:** Podejrzewamy, że w przypadku uzyskania przez Papuę Zachodnią niepodległości wiele spraw będzie przebiegało podobnie jak w Timorze Wschodnim, gdzie wielu transmigrantów opuściło nowo powstały kraj i żyło dalej w NKRI. Ponadto jestem pewien, że nasz kraj gotów by był przyjąć do siebie

tych spośród nich, którzy byli by gotowi zintegrować się z melanezyjską społecznością i zaakceptować reguły jakie ona ustali w nowym państwie. Część rezydujących na naszych ziemiach transmigrantów ma już więź z plemionami i pomaga w kreowaniu rozwoju jaki następuje w wielu regionach, jednakże wielu z nich ma naturę wysoce destruktywną. Rząd Papui Zachodniej powinien więc omówić te sporne kwestie z przywódcami plemiennymi i podjąć decyzje kto ma zostać a kto odejść w sposób pokojowy. W rzeczy samej to bardzo trudna sprawa i prawo powinno ją traktować w sposób bardzo wnikliwy i delikatny.

## **RELACJE Z INDONEZJĄ**

**REX RUMIAKIEK:** Rozmawiałem już z przywódcami organizacji cywilnych z Republiki Indonezji o powodach z których musimy opuścić NKRI. Naród indonezyjski musi wiedzieć, że niepodległość przybywa jako rozwiązanie problemu, a nie jako problem! Będziemy dobrym sąsiadem! Już teraz niektórzy prawnicy i indonezyjscy działacze na rzecz Praw Człowieka (LSM) wygłaszają oświadczenia z przeprosinami w związku z tym co wydarzyło się w Papui Zachodniej.

## **RELACJE Z KONCERNAMI WYDOBYWCZYMI**

**BENNY WENDA:** Górnictwo, eksploatacja gazu i wyrąb lasów są prowadzone nielegalnie. Indonezja nie ma prawa wydawać zezwoleń tym spółkom i przedsiębiorstwom. Korporacje takie jak Freeport czy BP nie chronią ziemi, która stanowi podstawę naszego stylu życia i gwarantuje nasze przetrwanie w przyszłości. Rząd Republiki Indonezji bardziej obchodzi jak szybko zarobić pieniądze dokonując obrotu handlowego bogactwami naturalnymi pochodzącymi z naszych ziem. Dla nas ziemia to Matka! Las to nasz supermarket zaopatrujący nas we wszystko co potrzebujemy. Lud Papui Zachodniej kocha ziemię; jest ona ważniejsza niż pieniądze. Kiedy idziesz do miasta – potrzebujesz pieniędzy, ale we wsi nie masz wielu zbyt wygórowanych potrzeb. Tak było dopóki rząd indonezyjski nie

wpuścił na nasze ziemie spółek zajmujących się wyrębem drzew, zanieczyszczających powietrze oraz źródła żywności i wody.

Sprawa ta też zależy od woli ludu Papui Zachodniej i on musi zdecydować czy chce modernizacji i industrializacji, czy nie. Mój obowiązek to upewnienie przedsiębiorstw wydobywczych, że ich działalność musi respektować wymogi ochrony środowiska, nie tylko te zapisane na papierze ,ale również te realnie istniejące. My potrzebujemy przyjaciół z różnych stronach Ziemi, specjalistów od różnych spraw aby to wszystko wdrożyć.

Na całym Świecie są ludzie kochający naturę, demokrację i sprawiedliwość i my musimy być jednością by ustanowić jasną granicę pomiędzy działalnością spółek i upewnić ich w ich zobowiązaniach. Tak tylko może się ziścić niepodległość i solidarność międzynarodowa pomagając nam zbudować kraj jakiego pragniemy.

**REX RUMIAKIEK:** Spółki drzewne w PNG zgodziły się z rządem tego kraju, co do obowiązku sadzenia 5 drzew w miejsce jednego wyciętego oraz konsultacji ze społecznościami lokalnymi. Ponadto spółki nie respektujące tego wymogu nie mogą kontynuować działalności. Naród dobrze wie co dobre dla niego i terytorium na którym żyje. Wszystkie wymogi prawne i wymogi ochrony środowiska muszą być przestrzegane na poziomie władz, ponieważ społeczeństwo bacznie się przygląda tej kwestii i wszelkie przypadki nadużyć ze strony władz są kwestią niezwykle dla niego wrażliwą.

## **GWARANCJE POSZANOWANIA PRAW KOBIET**

**REX RUMIAKIEK:** Rola kobiet we wsiach jest niezwykle ważna, ale też kobiety doświadczają szczególnych cierpień pod okupacją indonezyjską. Swobodne wyrażanie głosu kobiet musi być zainicjowane. One bowiem są dostarczycielkami jedzenia, utrzymują rodzinę i są bardzo udręczone. Jest to absolutnie pewne, że opracowanie odpowiedniej polityki odnośnie praw kobiet będzie naszym priorytetem.

**BENNY WENDA:** Grupy kobiet są bardzo dobrze zorganizowane i mają szczególne znaczenie w naszej walce o wolność. Kobiety stały się częścią naszej walki i dlatego ich głos powinien być lepiej słyszalny i wszyscy przywódcy niepodległościowi muszą to wziąć pod uwagę. Potrzebujemy zaangażować w życie polityczne kobiety od początku i wraz z nimi napisać konstytucję.

## **SYSTEM ENERGETYCZNY**

**BENNY WENDA:** Śnię o Papui Zachodniej wyposażonej w ekologiczną energię przyszłości. W Highlandzie mamy bardzo silne wiatry a i promieni słonecznych też nam nie brakuje (ponieważ nasz kraj leży bardzo blisko równika), możemy więc produkować „zieloną energię” na dużą skalę tak jak to czynią Holendrzy. Szpitale i szkoły będą wyposażone w elektryczność pochodzącą ze źródeł odnawialnych, bo lud Papui Zachodniej kocha naturę w sposób szczególny.

**REX RUMIAKIEK:** Ja wspieram pomysły związane z samochodami elektrycznymi i elektrycznym systemem transportu. Popieram rozwój elektryczności pochodzącej z naturalnych źródeł. Przyglądam się wszelkim nowoczesnym technologiom godnym uwagi.

## **JAKIE MASZ INNE WIZJE DOTYCZĄCE PAPUI ZACHODNIEJ?**

**REX RUMIAKIEK:** My chcemy dostać godną odpowiedź od ONZ i innych krajów tak jak na to zasługujemy. Na Forum Wysp Pacyfiku (PIF) w PNG w panelu dotyczącym zmian klimatycznych i ich wpływu na małe kraje wyspiarskie kwestię związaną z zagrożeniami płynącymi z ocieplenia klimatu i potencjalnymi uchodźcami klimatycznymi podjął prezydent Kiribati. Ja wtedy wstałem i powiedziałem, że Papua Zachodnia dysponuje olbrzymimi obszarami i w razie zniknięcia małych wysp pod wodami oceanu jesteśmy gotowi przyjąć uchodźców klimatycznych i wziąć ich pod opiekę. Kwestia cierpień spowodowana zmianami klimatycznymi jest nam więc bardzo bliska.

**BENNY WENDA:** Tym co najbardziej pragnę dla mojego narodu to

lepsze życie. Od ponad 50 lat jesteśmy udręczeni przez jarzmo indonezyjskiej kolonizacji. Ja chcę zobaczyć moich rodaków uśmiechniętych, tańczących, grających na instrumentach muzycznych, cieszących się życiem. To jest mój cel! Chcę ujrzeć powrót do rodzin wszystkich tych, których oddzieliły od nich indonezyjskie represje. Chcę ujrzeć mój naród w pełnej miłości i szczęściu. Chcę abyśmy ustanowili dobry rząd respektujący prawa człowieka, prawa mieszkańców do życia w szczęściu wśród pięknej przyrody ojczystej ziemi. Chcę zobaczyć Papuę Zachodnią jako rajskiego ptaka latającego swobodnie. Chcę powiedzieć „Witam serdecznie” wszystkim tych, którzy przybywają ujrzeć nowy kraj!

## **NOTKI O ZACHODNIOPAPUASKICH DZIAŁACZACH**

Benny Wenda jest przywódcą niepodległościowym, założycielem Free West Papua Campaign i międzynarodowym rzecznikiem Zjednoczonego Ruchu Wyzwolenia Papui Zachodniej (ULMWP). Został uwięziony przez indonezyjski rząd, ale uciekł w 2002 roku. Obecnie mieszka w Oksfordzie w Wielkiej Brytanii.

Rex Rumakiek jest Sekretarzem Generalnym Narodowej Koalicji na rzecz Wyzwolenia Papui Zachodniej oraz członkiem zarządu ULMWP. Wszedł w skład pierwszej delegacji, która utworzyła biuro Wolnej Papui Zachodniej w Vanuatu. Obecnie żyje w australijskim Sydney.

Tłumaczenie: Rafał Szymborski

Źródło oryginalne: [TabloidJubi.com](http://TabloidJubi.com)

Źródła polskie: WolneMedia.net i Free West Papua Campaign Poland